

Her Fabrika Bir Kaledir.
Mustafa Kemal ATATÜRK

2018-2019-2020

ŞEKER FABRİKALARI

K-Q-ISO-EN-9000 Kalite Yönetim Sistemi Belgesine sahip; Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. bir İktisadi Devlet Teşekkülüdür. Pancardan şeker üreten ve bu sektörde yaklaşık olarak %36 paya sahip olan Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. faaliyetlerini;

- 15 Şeker Fabrikası,
- 2 Alkol Fabrikası,
- 2 Makina Fabrikası,
- 1 Elektromekanik Aygıtlar Fabrikası,
- 1 Tohum İşleme Fabrikası,
- 1 Araştırma Enstitüsü

ile sürdürmektedir.

PANCAR TARIMININ ÜLKE EKONOMİSİNE DOLAYLI KATKILARI

Pancar tarımı;

Toprakların fiziki yapılarının iyileşmesi ve biyolojik aktivitelerinin artmasına katkı sağlaması. Yüksek oranda endüstriyel giderler (gübre, ilaç v.b.) kullanımı gerektirmesi, Kendinden sonra ekilecek ürünlerde verim artışı sağlaması, Baş, yaprak ve posasının nişasta değeri yüksek bir kaba yem olması, Kırsal kesimde ayçiçeğine göre 4,4 kat, buğdaya göre 18 kat fazla istihdam oluşturması, Mekanizasyon kullanımı açısından pancar tarımında buğdaydan 1,5 kat, ayçiçeğinden 1,9 kat daha fazla makina kullanımına olanak sağlaması Ülke tarımı ve sanayisinin gelişmesine önemli katkılar sağlamaktadır.

Bir Hektar Alandan Elde Edilen Pancarın Baş, Yaprak Ve Kuspesi Hayvan Yemi Olarak Değerlendirildiğinde Yaklaşık 300 Kg Canlı Hayvan Ağırlığı Elde Edilmesi Mümkündür. Pancar Ekilen 1 Dekar Alan, 6 Kişinin 1 Yıl Kullandığı Kadar Oksijen Üretir (Ormandan 3 Kat Fazla). Şeker, Tarıma Dayalı Sanayiler Arasında Alternatif Ürünlere Göre Dış Pazar Değeri Bakımından Çarpıcı Üstünlüğe Sahiptir.

TARIMA KATKISI

Türkşeker, çiftçi eğitiminde de önemli bir görevi üstlenerek yurt çapında kurduğu 150 den fazla bölge şefliği, 300 ün üstünde pancar alım merkezi aracılığı ile pancar yetiştirme döneminin her aşamasında çiftçi ile işbirliği halinde onlara modern tarım tekniklerini öğretmiş, böylece pancarın yanı sıra Türk tarımının öteki alanlarda da

bugünkü düzeye gelmesinde çok önemli katkılar sağlamıştır. Teknik bilgi aktarımı ve eğitimin yanı sıra pancar üreticisine her türlü tarım makine ekipmanı, kaliteli tohum, mücadele ilaçları

gibi malzemenin temini açısından yardımcı olmakta, mali olanakları ölçüsünde aynı ve nakdi yardım sağlamaktadır.

Türkşeker, bilhassa Doğu Anadolu'da kurduğu fabrikalarla kırsal kesimde istihdam, iç göçün yavaşlatılması, bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması gibi sosyal işlevleri de yerine getirmektedir.

Her biri aynı zamanda birer küçük besici olan pancar üreticisine, istihkak olarak pancar posası verilerek, ülke hayvancılığının sürdürülmesine de katkıda bulunmaktadır.

Şeker pancarı tarımı, birçok bakımdan alternatif ürünlere göre karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir. Pancar üretimi için ton başına yapılan harcama buğdaydan 3.7, ayçiçeğinden 7 kat daha düşüktür.

Buna karşın, birim alanda buğdaydan 3.3, ayçiçeğinden 2 kat daha fazla katma değer yaratmaktadır. Tarım ve sanayide yarattığı istihdam, alternatif ürünlerle kıyaslanmayacak büyüklüktedir. Hektarda çalışan işçi sayısı buğdaydan 18, ayçiçeğinden 4 kat daha fazladır. Sektörde, hane halkı düzeyinde 2.5 milyondan fazla insanımız pancar tarımı ve şeker üretiminden geçimini sağlamaktadır.

YURTDIŞI YATIRIMLAR

Yıllardan beri kendi fabrikasını kendi kuran TÜRKŞEKER, sahip olduğu teknolojik birikimleri imalat olanaklarına katarak yurtdışında da anahtar teslimi şeker fabrikaları kurmaya başlamıştır.

Bu kapsamda 1996 yılında bir Türk inşaat firmasıyla konsorsiyum ortağı olarak yapımına başladığı; günde 3000 ton pancar işleme kapasitesine sahip Özbekistan Horezm Şeker Fabrikasını iki yılda tamamlayarak Cumhuriyetimizin 75. kuruluş yılı olan 1998'de işletmeye açmıştır. En son teknolojiye sahip fabrikanın makine ekipmanının tamamına yakını Şeker Şirketi'nin makine fabrikalarında imal edilmiş, yapımı tamamen Türk mühendis ve işçisi tarafından gerçekleştirilmiştir.

83 milyon 250 bin \$ tutarındaki projede Türkşeker'in payı %,53.7'dir.

TÜRKŞEKER elemanları tarafından gerek tarım gerek işletmecilik konularında eğitilen Özbek elemanlar, fabrikayı başarılı bir şekilde çalıştırmaktadır.

Çarşamba Şeker Fabrikası

8 Aralık 1989 yılında Çarşamba Şeker Fabrikası şuan ki yeri olan Beyyenedeki adresinde açılmıştır. 2009 yılında Milli Sermaye'den çıkarak özelleştirildi. 2011 yılına kadar sıkıntısız çalışan fabrika bölgedeki üretimin yetersiz olmasından kaynaklı üretimi durmuş, fakat kapatılmamıştır. Bu tarihe kadar Çarşamba Şeker Fabrikası faaliyet

halindeyken taşeronlar dahil 1250 kişiye ekmek kapısı olmuştur. Bölgedeki istihdamın artırılması, fabrikanın tekrar üretim ve iş kapısı olması noktasında çiftçinin şeker pancarı üretimine başlamasını sağlamak için 2018 yılından itibaren bölge aktörleri çalışmalar yapmaya başlamıştır.

Çarşamba Ticaret ve Sanayi Odası'nın Çalışmaları

“ŞEKER FABRİKASI İÇİN ÇALIŞMALARDA BULUNACAĞIZ”

09.01.2018

Çarşamba'da yaklaşık 10 yıldır organize sanayi kurulması çalışması vardı ancak yer bulunamıyordu diyen Yılmaz, “Çarşamba'da Organize Sanayi Bölgesi için yer bulunamıyordu çünkü birinci sınıf tarım

arazilerinde Organize Sanayi Bölgesi olmuyor. Bizim şuanda devletten aldığımız 850 dönüm arazinin biraz daha genişletilmesi gerektiğini düşünüyorduk. Bundan dolayı Çarşamba'da 8 yıldır kapalı olan Çarşamba Şeker Fabrikası ile ilgili bir çalışma yaptırılm dedik. Önce Şeker Fabrikası'nın yaşatılması ile ilgili ne yapılması gerekir diye bir fizibilite çalışması yaptık. Yaklaşık 7-8 yıldır Çarşamba Şeker Fabrikası kapalı olduğu için şeker pancarı ekimi gerekiyor. Önce Çarşamba çiftçileriyle sonra da Bafra çiftçileriyle bir toplantı yapıp, şeker pancarı ekebilecek çiftçiler var ise toplayıp bakanlığımıza bu çiftçiler pancar ekebilirler bu nedenle Çarşamba Şeker Fabrikası'nın çalışması yeniden gündemde olabilir. Çarşamba ve Bafra'da şeker pancarı üretimi yapabilecek çiftçiler var ise ve fabrika kampanya yapabilecek ise bunun çalışmasını yapacağız. Şayet Çarşamba Şeker Fabrikası çalışıyor durumda olmayacaksa ve şeker pancarı ekimi yok ise bu alanın Organize Sanayi Bölgesi'ne katılarak ciddi anlamda Çarşamba'ya ve bölgeye katkı sağlayacak istihdam oluşturacak.” İfadelerini kullandı.

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.Genel Müdürlüğü baş Müfettişi Sn.Necati KURT'dan Çarşamba Ticaret ve Sanayi Odası Ziyareti

16.01.2018

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.Genel Müdürlüğü baş Müfettişi Sn. Necati KURT ve Çarşamba Şeker Fabrikası Müdür Vekili Sn. Sezgin ÖNCÜ Çarşamba Ticaret ve Sanayi Odası başkanı Sn. Ahmet YILMAZ'ı makamında ziyaret ederek, Çarşamba Organize Sanayi Bölgesi ve Çarşamba Şeker Fabrikası hakkında istişare ettiler.

SAMSUN'DA ÜRETİCİYE ORGANİK GÜBRE DAĞITILDI: 'BU FIRSAT KAÇMAZ'

15.02.2020

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile birlikte yürütülen 'Organik Havzalarda Organik Üretim Geliştirilmesi' projesi kapsamında Çarşamba Şeker Fabrikası'nda üreticilere organik gübre dağıtıldı. Törende konuşan Vali Kaymak, Karadeniz Bölgesi'nin organik tarım için oldukça şanslı hale geldiğini söyledi.

ÖNEMLİ BİR ÇALIŞMA

Organik tarımın artık tüm dünyada çok önemli bir yeri olduğuna değinen Vali Kaymak, "Dünyada artık organik üretim diye bir şey geliyor ve bunu hepimiz çok iyi takip ediyoruz. Organik ve doğal yaşam artık bir trend olarak bütün şehirlerde yükseliyor. Bu çerçevede bugün yapacağımız 400 tona yakın gübre ile hem fındık üretimine hem de diğer sebze üretiminin organik yöntemle yapılması sağlanacak. Bunun çok önemli bir çalışma olduğunu düşünüyorum" dedi.

İYİ DEĞERLENDİRİLMELİ

Çarşamba, Bafra ve Terme'de çok bilinçli çiftçilerin olduğunu belirten Vali Kaymak, "Biz bilinçli çiftçilerimizi görünce çok daha mutlu oluyoruz. Gençler köylerde kalmıyor. Ama gençlere şunu göstermemiz lazım. Köyde kalanlar çok güzel para kazanıyor. Bunları görünce çok mutlu oluyoruz. Artık çiftçilik gerçekten karlı, paralı, zevkli ve sağlıklı bir iş. Artık küresel iklim nedeniyle

Antalya'daki tarım faaliyetleri de Karadeniz'e kayıyor. Bu bölge gerçekten Türkiye için önemli bir üretim alanına dönüşüyor. Bunu iyi değerlendirmeliyiz" diye konuştu.

Gübre dağıtım törenine Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam, DOKAP Başkanı Yusuf Mengi, Çarşamba Kaymakamı Şükrü Yıldırım, Belediye Başkanı Halit Doğan, İlçe Emniyet Müdürü Turgay Begen, İlçe Tarım ve Orman Müdürü Osman Akman, Ziraat Odası Başkanı Muammer Aydemir, ÇTSO Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Yılmaz, Çarşamba Organik Fındık Üreticileri Birliği Başkanı Ali Bakır ile muhtarlar ve üreticiler katıldı.

toplantı sonrası açıklama yapan Çarşamba Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın Ahmet Yılmaz;

"Toplantıda, 'Şimdi Pancar Daha Çok Kazandırıyor' kampanyasıyla ilgili sunum gerçekleştiren TÜRKŞEKER Tarımsal Üretim Dairesi Bşk. Mesut Sönmezler, alım fiyat hesaplamasında %12'nin altında olan pancar şeker (polar) oranının da %12 polar baz alınarak hesaplanacağı müjdesini verdi. Bölgeye çok büyük ekonomik katkı sağlayacak şeker fabrikamızın açılması ve üretime başlaması için gerekli pancar ekiminin bölge çiftçilerimiz tarafından sağlanması inancıyla, bölgemiz için hayırlı olmasını diliyoruz." dedi.

